

підприємство перевезло свої виробничі потужності з регіонів активних бойових дій в більш безпечні, 588 з них вже працюють на новому місці. Ще для 274 підприємств зараз здійснюється пошук відповідної локації або способу транспортування [5].

Але є і певні проблеми, з якими стикаються компанії, які вимушено евакуюються з небезпечних місць. Це відсутність житла для працівників, високі ціни на його оренду, недостатність сировини та проблеми з закупкою, з логістикою, з пошуком нових ринків збуту. Тому у даній ситуації є важливим узгодження державних програм релокації з програмами на місцях, тобто повна підтримка від місцевої влади.

Не менше важливою проблемою є економічна свобода – це той ризик, який примушує до 10% українських підприємств здійснювати релокацію за кордон. У рейтингу економічних свобод за підсумками щорічного дослідження Economic Freedom Index 2022 Україна залишається економічно невільною країною, займаючи 130-е місце серед 177-и країн світу і 44-е місце серед 45-и країн Європи [6].

Причинами стрімкої релокації бізнесу за кордон є: податковий тиск та повільна робота над податковим законодавством, низьким рівнем захисту прав власності, мінливість у впровадженні цифрової митниці тощо.

Всі перелічені проблемні питання в організаційно - економічних проблемах потребують ґрунтовного підходу та системного плану-вирішення. Реалізація пунктів такого плану передбачається у виконанні та розширенні програмних положень щодо релокації бізнесу, обов'язкової співпраці Уряду України з органами місцевої влади. Переміщення підприємств на відносно безпечні місця дає змогу Україні не тільки зберегти виробництво та робочі місця, але ще й задовольнити попит армії та цивільного населення низкою всього необхідного та критично важливого для перемоги у війні з росією.

1. Марчак Д.. Врятувати бізнес від війни. Навіщо державі та бізнесу IT-платформа для релокації. *Економічна правда*. 14 квітня 2022 року. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2022/04/14/685722/> (дата звернення: 19.11.2022).

2. Програма релокації підприємств. Міністерство економіки України. URL: <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=3e766cf9-f3ca-4121-8679-e4853640a99a&title=ProgramaRelokatsiiPidprimstv> (дата звернення: 19.11.2022).

3. Тарасовський Ю. Релокація та фінансова підтримка підприємців. Forbes. 2022. 19 квітня. URL: <https://forbes.ua/news/relokatsiya-ta-finanova-pidtrimka-pidpriemstv-vukraini-zapustili-dvi-platforni-dlya-dopomogi-biznesu-11042022-5378> (дата звернення: 19.11.2022).

4. Програма релокації: 761 підприємство переміщено в більш безпечні регіони. Міністерство економіки України URL: <https://www.me.gov.ua/News/Detail?lang=uk-UA&id=d152dcfe-7bde-49df-a69a-8d7f9586fc13&title=ProgramaRelokatsii> (дата звернення: 19.11.2022).

5. 2022 Index of Economic Freedom. URL: <https://www.heritage.org/index/country/ukraine> (дата звернення: 19.11.2022).

УДК 336

DOI: 10.31733/17-03-2023-514-516

Ілля ПЕРЕТЯТЬКО

курсант факультету № 4

Харківського національного

університету внутрішніх справ

ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА УКРАЇНИ

Фінансово-економічна безпека є однією з найважливіших складових національної безпеки країни. Україна, як держава, стикається зі складними викликами та загрозами, які можуть вплинути на стан її економіки та фінансів. Важливо забезпечити ефективність фінансово-економічної системи та зменшити ризики, що можуть негативно вплинути на стабільність країни.

Фінансово-економічна безпека є однією з найбільш важливих складових національної безпеки України, але в той же час ця проблема досить нова для нашої країни. Протягом більш ніж 20-ти років незалежності України країна стикнулася з численними складнощами в економіці та фінансах. Перші роки незалежності характеризувалися недостатнім рівнем розвитку ринкових відносин, а також відсутністю необхідної кількості

законів та інституцій, які забезпечують фінансову та економічну безпеку.

З 2000-х років, з початку розвитку ринкової економіки, в Україні було прийнято чимало законів, спрямованих на забезпечення фінансово-економічної безпеки. У цей період українська економіка переживала значні зміни, а також впроваджувалася система податкового та банківського регулювання. У 2014 році Україна стикалася зі складнощами, пов'язаними з Російською агресією

Іншим важливим аспектом фінансово-економічної безпеки України є стійкість фінансового сектору. Фінансовий сектор України складається з банків, страхових компаній, бірж, інвестиційних фондів та інших фінансових установ. Важливо забезпечити стабільну роботу цих установ, щоб не тільки зберегти гроші громадян та бізнесу, а й забезпечити фінансування розвитку економіки країни.

Одним з головних інструментів забезпечення стійкості фінансового сектору є банківський нагляд. Державна комісія з регулювання ринків фінансових послуг здійснює контроль за діяльністю банків, щоб забезпечити їх фінансову стійкість. Важливо також забезпечити ефективний механізм ліквідації неплатоспроможних банків, щоб запобігти поширенню кризових явищ на фінансовому ринку.

Значну роль у забезпеченні стійкості фінансового сектору відіграє також національна валюта. Національна валюта повинна бути стійкою та надійною з точки зору внутрішньої та зовнішньої економіки. Важливо забезпечити ефективне управління валютним курсом та резервами країни для підтримки стабільності національної валюти.

Ще однією з ключових складових фінансово-економічної безпеки України є залучення іноземних інвестицій. Це важливий елемент, який допомагає забезпечити стійкість національної економіки та сприяє розвитку господарського потенціалу країни. Для приваблення іноземних інвестицій необхідно створювати сприятливі умови для бізнесу, зменшувати адміністративні бар'єри та спрощувати процедури реєстрації бізнесу. Також необхідно розробляти та впроваджувати інвестиційні програми та проекти, які були б привабливими для іноземних інвесторів.

Однією з головних проблем, яка впливає на фінансово-економічну безпеку України, є корупція. Це серйозна загроза для стабільності економіки, оскільки вона спричиняє недовіру іноземних інвесторів, зменшує обсяги інвестицій та негативно впливає на економічний розвиток країни. Тому в Україні ведуться багато реформ та програм, спрямованих на боротьбу з корупцією. Однією з таких реформ є створення Національного антикорупційного бюро України, яке має за мету боротьбу з корупцією на вищому рівні влади. Також в Україні ведеться реформа в сфері публічних закупівель, яка спрямована на запобігання корупції в цій сфері. Успішна боротьба з корупцією є важливим елементом забезпечення фінансово-економічної безпеки України.

Ще однією важливою складовою фінансово-економічної безпеки є стабільність курсу національної валюти. Українська гривня в останні роки переживала значні коливання, що впливає на фінансову стабільність країни та рівень інфляції. Щоб забезпечити стабільність курсу гривні, важливо проводити раціональну грошово-кредитну політику та зберігати достатні резерви валют. Іншим важливим елементом фінансово-економічної безпеки є забезпечення ефективної податкової системи та боротьба з корупцією. Недостатньо ефективна податкова система може призвести до зменшення бюджетних надходжень та збільшення тіньової економіки, що загрожує фінансовій стабільності держави. Корупція також має негативний вплив на економіку та фінансову стабільність країни, тому важливо боротися з нею і забезпечувати прозорість управління фінансовими ресурсами. Загалом, фінансово-економічна безпека України є складною та багатогранною проблемою, яка потребує комплексних рішень та системних змін. Необхідно забезпечувати стійкість банківської системи, стабільність курсу національної валюти, ефективну податкову систему та боротьбу з корупцією. Також важливо залучати інвестиції, підтримувати науково-технічний розвиток, підвищувати рівень конкурентоспроможності економіки та забезпечувати сталий економічний розвиток країни.

Забезпечення економічної та фінансової стабільності в країні є важливим завданням, що стосується не лише держави, а й кожного громадянина. У зв'язку з цим, необхідно приділяти особливу увагу вдосконаленню фінансово-економічної політики, зокрема, податкової та банківської систем, боротьбі з корупцією, розвитку малого та середнього бізнесу, залученню іноземних інвестицій, підвищенню рівня освіти, технологічного розвитку тощо.

Забезпечення фінансово-економічної безпеки є важливою умовою стабільного

розвитку країни та її конкурентоспроможності на міжнародному рівні. Продовження реформ, зокрема в енергетиці, пенсійній та медичній галузях, дозволять підвищити рівень життя населення, покращити бізнес-клімат та забезпечити стабільний економічний розвиток.

Крім того, у контексті глобалізації світової економіки та посилення конкуренції, важливо розвивати економічні відносини з іншими країнами та забезпечувати відповідний рівень інтеграції України до світової економіки.

Отже, забезпечення фінансово-економічної безпеки є одним з найважливіших завдань, яке стоїть перед урядом та суспільством в цілому.

УДК 336+349

DOI: 10.31733/17-03-2023-516-517

Ростислав САДОВИЙ

курсант ННІ права та підготовки фахівців
підрозділів Національної поліції

Науковий керівник:

к.ю.н. **Аліна ДІЛІГУЛ**

*(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)*

ПРО ОКРЕМІ АСПЕКТИ ФІНАНСОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

В умовах економічного спаду в державі є важливим дослідження правової природи фінансової відповідальності, а саме правого регулювання відносин у сфері оподаткування та відповідальності за податкові правопорушення. Зміцнення законності у податкових відносинах є надзвичайно важливим сьогодні, адже це допоможе не лише зменшити показники податкових правопорушень, а й покращити рівень економіки в країні в цілому.

Юридична відповідальність за вчинення правопорушень безперечно є одним із механізмів регулювання суспільних відносин та є його головним запобіжним і в деяких випадках превентивним заходом. Дослідження цього питання є надзвичайно важливим не лише в теоретичному аспекті, але має вагомим практичне значення, а саме від правової природи цього інституту залежить, які санкції та в якому порядку будуть застосовані до порушника податкового законодавства [1, с.43]. Виокремлення фінансової відповідальності за податкові правопорушення, як самостійного виду, і до сьогодні є дискусійним. Багато науковців в галузі фінансового права висловлюють на рахунок цього питання різні погляди, тому ми не можемо констатувати одну думку щодо «статусу» фінансової відповідальності за податкові правопорушення в системі юридичної відповідальності. Дослідивши наукові праці таких науковців, як: Л. Воронова, А. Іванського, Н. Якимчука, М. Кучерявенка, В. Назарова, О. Федорчука, Ф. Ярошенко та інших, можна виділити дві основні теорії щодо даного питання.

По-перше, одні є прихильниками того, що фінансова відповідальність є складником адміністративної відповідальності. На нашу думку, вищезазначене припущення є недоречним, адже є суттєві відмінності які відрізняють ці види відповідальності між собою. Можна виділити такі, зокрема: наявний різний суб'єктний склад при адміністративній – тільки фізичні особи, а при фінансовій – як юридичні так і фізичні особи. Відрізняються вони також за видами відповідальності: адміністративна відповідальність у сфері оподаткування виявляється у сплаті штрафу або попередження, що може застосовуватися до суб'єктів підприємницької діяльності. Фінансова відповідальність за порушення податкового законодавства може відбуватися у таких формах : стягнення всієї суми прихованого або зниженого платежу в бюджет у формі податку; штрафу; пені, що стягується з платника за затримку сплати податку.

По-друге, інші обстоюють позицію того, що фінансова відповідальність є самостійним видом юридичної відповідальності. Прихильники цієї теорії аргументують це тим, що фінансові відносини мають майновий характер, тому правопорушення в даній сфері завжди завдають певної майнової шкоди державі. Також важливим аргументом даної